

UPA 2015/140

18.05.2015

Forslag til forespørgselsdebat om hvilket beregningsgrundlag og hvilket formål der skal være for en ny udligningsordning mellem kommunerne.

(inatsisartunut ilaasortat, Inuit Ataqatigiit)

Til Inuit Ataqatigiits forslag til forespørgselsdebat, har vi følgende bemærkninger fra Partii Naleraq.

Indledningsvis skal vi fra Parti Naleraq udtale, at det må anses for at være på tide, at borgerne i vort land får mere lige vilkår at leve under, for vi er jo alle skatteindbetalere.

Derfor anser vi fra Partii Naleraq, at det er en naturlig ting, løbende at skulle tilpasse de daglige livsvilkår i vort samfund.

Og fra Partii Naleraq finder vi det vigtigt, sådan som Inuit Ataqatigiit også udtaler, at områder, som er svære at skulle vurdere på stående fod lægges op til at forsøge at finde fælles løsninger på.

Vi må jo konstatere at der iblandt de 4 kommuner, landet er inddelt i idag, er en hel del områder, der skal kikkedes på med mere ligestilling for øje.

Som eksempler, kan vi nævne:

- Der er forskellige skatteprocenter i kommunerne
- De fleste af de offentlige arbejdspladser befinder sig i Kommuneqarfik Sermersooq, og hvad er disse udmålt i skatte kroner for kommunen?
- Såfremt kommunernes antal øges til 5 eller flere, hvad skal der så ske?
- Hvad er følgen i skatte kroner af at have de Gymnasielle Uddannelser og andre uddannelsesinstitutioner?
- Udgifter til sociale ydelser?
- Hvorledes skal penge til anlægsområderne fordeles?
- Indhandlings- og produktionsområderne?
- Havn- og befodrings forhold?
- Hvorledes vil man køre boligområdet i fremtiden?, osv.

Alting har bund i den enkelte borgers dagligdags betingelser og vilkår, områder der er svære at skulle vurdere uden videre. Vi mener, at det er områder, der bør granskes i tæt samarbejde mellem kommunerne og bygdebestyrelserne.

For vi kan allerede se idag, at kommunerne har meget forskellige vilkår hvad økonomi og byrder angår.

De arbejdsområder, som kommunerne sidder inde med, og ikke mindst når vi kikker på bosætningsmønstrene i de enkelte områder, så kan vi se, at f.eks. Qaasuitsup Kommunian har over 30 bygder og 8 byer, Qeqqata Kommunian har kun 2 byer og 5 bygder. Allerede der kan vi se, at der er meget forskellige rammer for at skulle servicere sine borgere.

Fra Partii Naleraq's side har vi respekt for kommunernes selvbestemmesret, men vi mener, at beskyttelse af de enkelte borgers rettigheder bør veje tungest. Og vi mener, at de midler, som Selvstyret fordeler til arbejdet for borgerne skal kontrolleres bedre og vi mener, at der bør stilles krav til sikkerheden for, at disse vitterligt tilgår disse,

Med grundlag i de erfaringer, vi har i dag, hvor Selvstyret handler til tider med en skadelig effekt på den service, man forsøger at yde borgerne, kræver Partii Naleraq, eksempelvis med grundlag i den "pludselige" opkrævning til Kommuneqarfik Sermersooq på 45 millioner kroner, som afstedkom, at der måtte fyres en masse medarbejdere i kommunen, så kan Partii Naleraq se, at der er et stort behov for en ordentlig vurdering af forholdene.

Der er mange ting, der kunne opremses, og vi vil naturligvis tage meget aktiv del i debatten.